

Voorzitter: H. Sietsma (GroenLinks)

Namens de raad: M. van der Glas (GroenLinks), K. Boogaard (PvdA), J. Lo-A-Njoe (D66), I. Jacobs (VVD), P. Rebergen (ChristenUnie), K. de Wrede (PvdD), H.P. Ubbens (CDA), T. van Kesteren (PVV)

Namens het college: I. Diks (wethouder)

Namens de griffie: P. Kommerij

Houtrook

00:15:54

Voorzitter: Welkom bij deze meningsvormende sessie over het raadsvoorstel 'Aanpak overlast door houtrook'. Het is een vervolg op het aangenomen initiatiefvoorstel van zeven fracties uit de raad. Er is een offerte aangevraagd voor de uitvoering van een deel van de aanbevelingen van de besluiten van de raad. Die ligt nu voor met het voorstel van het college om hierover nu geen besluit te nemen, maar de uitvoering te betrekken bij de afweging voor de begroting 2023. We hebben zeventig minuten. Dat is vier minuten per fractie. Ik zie wat gelach om me heen. Ja, er doen ook een aantal fracties digitaal mee. Namelijk Ton van Kesteren, zie ik, heeft zich aangemeld. Herman Ubbens heeft zich aangemeld. Ietje Jacobs heeft zich aangemeld en Peter Rebergen. Wie van de fracties mag ik als eerste het woord geven? De heer Van der Glas.

00:16:53

De heer Van der Glas: Ik drukte bijna op het verkeerde knopje. Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, met de voorgestelde aanpak loopt de gemeente Groningen binnen Nederland naast Amersfoort voor op dit belangrijke thema. Dat de gemeente druk blijft uitoefenen op de VNG om dit landelijk op te pakken, steunen wij daarom ook. In het initiatiefvoorstel, dat ook wij hebben ingediend, worden een aantal punten genoemd die ik niet duidelijk terugzien komen in dit collegevoorstel. Ik denk dan bijvoorbeeld aan het punt van de borging; de borgingen in beleid. Bij het bespreken van de omgevingsvisie hebben we wel een toezegging gekregen van de wethouder dat het thema houtrook opgenomen wordt in de omgevingsplannen, dus wat ons betreft is dat ook voldoende. Bij de totstandkoming van dit initiatiefvoorstel is met heel veel experts gesproken. Zo ook met de GGD. Hier ligt heel veel kennis over deze ingewikkelde materie en dat de GGD nu komt met een aanbod om in met name het communicatiedeel een rol te spelen, juicht GroenLinks daarom ook toe. Het lijkt mij dat in de begroting zo een bedrag voor zo een belangrijk onderwerp wel gevonden moeten kunnen worden. Het liefst zagen wij natuurlijk ook dat er afdwingbare normen waren, dat er voldoende budget was voor handhaving en dat de boa's dat zouden kunnen doen, maar ook wij snappen de beperkingen om de door ons voorgestelde aanpak op te kunnen pakken. De inzet van buurtbemiddeling lijkt een goed plan-b. Ik ben wel nieuwsgierig naar de omvang en de aard van de klachten en ook naar de effectiviteit van deze aanpak. Daar wilde ik het bij laten. Dank u wel.

00:18:26

Voorzitter: Dank u wel. Wie volgt? De heer Lo-A-Njoe.

00:18:34

De heer Lo-A-Njoe: Ja, Voorzitter, ik kan mij grotendeels aansluiten bij de woordvoering van

GroenLinks. Wij sloten ons in 2021 aan, onder de enthousiaste aanvoering van Martijn van der Glas van GroenLinks en hebben het initiatiefvoorstel mede-ingediend, omdat we ook echt zien dat groepen mensen overlast ervaren van houtrook. We vinden nog steeds ook dat we daar wat aan zouden moeten doen, dus vandaar dat voorstel. Het is enerzijds, vanuit ambtelijke ook, best snel gegaan. In juni het voorstel, in oktober het preadvies en daarna nu deze offerte. Ik kan me wel goed voorstellen dat de mensen die overlast ervaren dat misschien anders ervaren, want het is nog niet ingevoerd. Niettemin kunnen we ons vinden in het voorstel van het college om het besluit over de uitvoering, inclusief het besluit over de kosten, integraal af te wegen in de begroting voor 2023. Het blijft ons wel een beetje bezighouden dat er specifieke groepen zijn – er zijn onder andere brieven gekomen vanuit mensen die rondom boten wonen – en of er toch voor dat soort specifieke situaties niet kortetermijnoplossingen kunnen worden geboden. We gaan nog steeds met dit voorstel en deze ideeën de volgende periode in en ik denk ook dat mensen ook straks in de verkiezingen, bij het afwegen van welke partij ze hun stem gunnen, daar rekening mee kunnen houden, dus ook dat lijkt me goed. Daar wil ik het nu even bij laten.

00:20:05

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Boogaard.

00:20:10

Mevrouw Boogaard: Ja, Voorzitter, eigenlijk kan ik heel veel tijd besparen voor eenieder hier vanavond, want ik wil me graag aansluiten bij de woorden van D66.

00:20:21

Voorzitter: Dank u wel. De heer Rebergen digitaal.

00:20:25

De heer Rebergen: Ja, het mede door ons ingediende initiatiefvoorstel houtrook schreef het al, aan de ene kant zijn houtkachels voor mensen een bron van warmte en gezelligheid, maar er zit ook een keerzijde aan het stoken van hout. Met namen mensen met luchtwegproblemen als astma ondervinden vaak direct last van houtstook. Een algeheel verbod op houtkachels gaat ons echter een aantal stappen te ver. Uit onderzoek blijkt dat twee van de drie houtstokers rekening wil houden met de burens als die last hebben van de rook en ze hebben daarbij best wel wat mogelijkheden. Denk aan de keuze van het hout dat gestookt wordt. Het kiezen van de juiste kachel, namelijk één met een hoog rendement en van de juiste maat en met een kwaliteitslabel. In het initiatiefvoorstel hebben we gevraagd stappen te nemen in communicatie, voorlichting, beleid en toezicht, waarbij de eerste wat ons betreft het meest belangrijk is. Het college heeft in de memo bij dit raadsvoorstel aangegeven, dat ze in het geval van een stookalert dit direct via de website en social media actief zullen communiceren. Daarnaast ziet het college in de communicatie een rol voor toezichthouders en zal bij een beginnend conflict inzet van buurtbemiddeling worden gepromoot. Dat zijn eerste mooie stappen. Daarnaast ligt er een offerte van de GGD om een aantal punten in de voorlichting en communicatie op te pakken. Wat ons betreft is het begrijpelijk dat dit nu doorgeschoven wordt. Wordt vervolgd dus. Voor wat betreft de korte termijn sluiten we aan bij de vragen van de heer Lo-A-Njoe van D66.

00:21:51

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik nu het woord geven? Mevrouw De Wrede.

00:22:00

Mevrouw De Wrede: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ja, wij zijn blij met de actie van de heer Van der Glas, die dit initiatief heeft geïnitieerd. Ja, zelf kan ik er ook over meepraten. Voordat ik ging scheiden, woonde ik in een heel mooi huis in een felbegeerde buurt, maar daar waren ook veel houtkachels, dus geregeld stonk het enorm in de slaapkamers. Nu woon ik in een sociale huurwoning in een buurt, waar je van alles over kunt zeggen, maar de mensen daar hebben geen houtkachels en dat is dan toch wel een heel erg groot voordeel. Wat dan wel jammer is, is dat er op mooie dagen fanatiek wordt gebarbecued. Dat is ook zoiets, waarvan mensen denken dat het bij het goede leven hoort, net als houtkachels. Terwijl zowel vlees eten, als het inademen van de lucht van verbrande lichamen niets bijdragen aan je gezondheid, om over de rest nog maar te zwijgen. Ook over de stank van barbecues moeten we het eigenlijk wat meer hebben. Nu moet ik toch ramen en deuren sluiten soms in de zomer, ondanks dat de mensen geen houtkachels hebben. Kan het college daar misschien wat over zeggen? Een houtkachel laat eigenlijk op microniveau zien waar we als mensheid mee bezig zijn; de ontdekking van het vuur luidde een periode in voor mensen, waarin ze zich steeds meer gingen afscheid van de natuur. Zonder vuurbeheersing had de overgang naar landbouw niet kunnen plaatsvinden, evenmin als de industriële revolutie. Nu, je ziet waar dat toe heeft geleid. De fossiele brandstoffen die we nu verstoken zorgen – en dat bleef lang onzichtbaar – voor klimaatverandering. Echter, ook hout is niet bedoeld om in zo een grote mate te verbranden. Hout moet vergaan en vormt dan weer de voedingsbron voor van alles en nog wat. Het is ook heel geschikt als duurzame grondstof voor het bouwen van woningen bijvoorbeeld. Als dingen niet gaan, zoals ze eigenlijk evolutionair zijn bedoeld, dan hebben mensen daar ook altijd last van. Houtkachels zijn minirampjes die mens en dier vergiftigen. Het is mooi hoe Stop Houtstook Nu aanstipt hoe er ten onrechte veel geld vloeit naar de industrie rondom houtstook in de vorm van subsidies, terwijl deze vorm van verwarming – ja, het is eigenlijk meer een soort van recreatie – verboden zou moeten worden in stedelijke gebieden. In feite veroorzaakt houtverbranding – en dat weten we nu dankzij de brief van mevrouw Kristin McGee, de voorzitter van de Boomwachters, want ik wist dat niet – meer vervuiling dan al het verkeer bij elkaar. Verbazingwekkend genoeg is er geen concreet beleid om deze grootschalige vervuiling te beteugelen. Dat is inderdaad verbijsterend. Wij zouden dan ook graag wat opgenomen worden in de APV, zodat de burgemeester kan ingrijpen bij overlast, zoals dat ook kan bij geluidsoverlast. Daar wilde ik het maar bij laten. Dank u wel.

00:24:34

Voorzitter: Dank u wel. Is er nog één van de digitale deelnemers die het woord wil, want hier in de zaal zijn we rond?

00:24:41

De heer Van Kesteren: Ja, ik wel, Voorzitter.

00:24:46

Voorzitter: Ja, meneer Van Kesteren, gaat uw gang.

00:24:48

De heer Van Kesteren: Dank u wel. Voorzitter, kleinschalige particuliere houtstook in onze gemeente neemt -

00:24:54

Voorzitter: Meneer van Kesteren, we zouden het zeer waarderen, als u de camera aanzet.

00:24:58

De heer Van Kesteren: Nou, die staat aan.

00:25:00

Voorzitter: Wij zien u niet.

00:25:02

De heer Van Kesteren: Dat kan ik ook niet helpen. Dat ligt aan de techniek bij jullie.

00:25:06

Voorzitter: Dat ligt niet aan de techniek bij ons, want de rest zie ik gewoon, maar gaat uw gang.

00:25:15

De heer Van Kesteren: Die kleinschalige particuliere houtstook in onze gemeente neemt toe vanwege de hoge energierekening. Die houtstook valt in het niet bij de bedrijfsmatige houtstook op grote schaal. Het is uiteraard logisch dat inwoners die aan kleinschalige houtstook doen rekening houden met hun naaste burens en geschikt hout in hun houtkachel mikken in plaats van die houtkachel als allesbrander te gaan gebruiken, wat ook heel verleidelijk is. Daarom wil ik in mijn betoog ook aandacht vragen voor de houtstook op grote schaal, want jaarlijks wordt bedrijfsmatig voor vele honderden miljoenen euro's aan hout verstoekt en daarvoor worden vele hectaren gezond bos gekapt. Deze zogenaamde duurzame energie is contraproductief en is in feite geïnstitutionaliseerde milieuverontreinigende vuilverbranding. Biomassa is onderdeel van een pervers klimaatbeleid met tegenovergesteld resultaat van wat men ermee beoogt. Dat is echter inherent aan links beleid, Voorzitter. Ook de SER vraagt om stopzetting van dit absurde beleid en de Tweede Kamer ziet het niet meer zitten. Het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft becijferd dat tussen 2016 en 2020 drie keer zoveel biomassa is verstoekt en daarom, Voorzitter, wordt het tijd om in Groningen de klimaat- en duurzaamheidsambities bij te stellen. Geef eerst zelf het goede voorbeeld, Voorzitter, voordat je de inwoners de wacht aanzegt. Dank u wel.

00:26:38

Voorzitter: Dank u wel. De heer Ubbens of mevrouw Jacobs nog? U hebt geen behoefte? Ik zie mevrouw Jacobs ook niet.

00:26:50

Mevrouw Jacobs: Jawel, hoor. Ik stak mijn hand op, dacht ik.

00:26:53

Voorzitter: Ja, gaat uw gang.

00:26:55

Mevrouw Jacobs: Ja, wij hebben de vorige keer ook al gezegd, dat wij net als de heer Rebergen van de ChristenUnie zei, niet per se voor een onmiddellijk stookverbod van hout zijn en daar biedt de wet ook geen mogelijkheid, dus dat scheelt weer. Wij zijn ons er echter wel terdege van bewust dat houtstook in sommige situaties ook tot gezondheidsschade

leidt. Een adequate voorlichtingscampagne over wanneer dat vooral het geval is, lijkt ons prima, dus wij kunnen instemmen met het voorstel wat hier nu ligt.

00:27:29

Voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we nog een paar vragen te beantwoorden door de wethouder. Gaat uw gang.

00:27:37

Mevrouw Diks: Ja, dank u wel, Voorzitter en dank voor de positieve insteek, volgens mij, heel breed vanuit de raad voor de oplossing en de keuzen die het college aangaande dit initiatiefvoorstel heeft gemaakt. Een aantal van u heeft het al aangegeven; het is natuurlijk heel lastig om dit heel goed in beleid te borgen, want er is landelijk geen beleid of wetgeving, dus dat maakt het ingewikkeld. Daarom moeten wij op lokaal niveau proberen en doen wat we kunnen. Volgens mij geven we daar ook invulling aan met de reactie van het college. De heer Van der Glas gaf het al aan, in de omgevingsplannen heeft collega Van der Schaaf al aangegeven dat hij dit in ieder geval mee wil nemen. Daar past het natuurlijk ook in, als we hiermee bezig zijn, zeker als het gaat om geurhinder bijvoorbeeld. Daar past het natuurlijk ook allemaal in, dus ik denk dat het prima is om dat in ieder geval op die manier in enige mate te proberen te borgen. We blijven natuurlijk wel – want dat zijn we ook al een beetje aan het doen natuurlijk – proberen om via de VNG toch iets voor elkaar te krijgen. Het werd al aangegeven, ook door anderen, Amersfoort is er druk mee bezig, maar natuurlijk zijn niet deze twee gemeenten in die zin uitzonderlijk. Dit komt natuurlijk in alle gemeenten voor en alle gemeenten worstelen met precies hetzelfde en dan is het altijd het handigste als er landelijk één en ander wordt bedacht natuurlijk, dus dat zullen wij ook voortzetten. Een aantal van u is ook ingegaan op het idee dat we hebben gegeven om te zeggen, laten we op het moment dat mensen contact zoeken met de gemeente ook kijken of de toezichthouders daar op de één of andere manier een rol in kunnen spelen om uit te duiden wat het beleid is. Misschien ook al te kunnen proberen om in ieder geval de communicatie tussen burens ook op gang te houden, want dat is natuurlijk wel heel jammerlijk dat het soms in bepaalde gevallen echt tot grote onmin tussen burens leidt en dat is sowieso natuurlijk wat je, denk ik, als gemeente wil voorkomen. Daar kan de toezichthouder in zijn of haar rol ook al een rol in spelen. Mocht het toch wat grootsere vormen aannemen, laat ik het zo zeggen, dan is buurtbemiddeling waarschijnlijk een serieuze optie om de lijn tussen burens open te houden. De heer Van der Glas ging ook nog even in op het feit dat de GGD door ons is gevraagd om een offerte te maken en ons te helpen hierbij. We hebben natuurlijk in onze regio een hele goede GGD met een hele goede afdeling Medische Milieukunde, dus laten we die in ieder geval inzetten om ons bij, dit best wel weerbarstige en ingewikkelde onderwerp te helpen. Dat gaat ons ook helpen om de communicatie heel strak op orde te krijgen. Een aantal van u ging ook nog in op die integrale afweging bij de begroting '23, want het is wel gebruik -- We zitten nu zo dicht natuurlijk bij verkiezingen dat nu nog extra gelden beschikbaar stellen niet voor de hand ligt, laat ik het even zo omschrijven. Dan is het natuurlijk mooier om dat – de heer Lo-A-Njoe reageerde daar ook nog even op – integraal af te gaan wegen. Gezien de brede ondersteuning voor dit onderwerp moet dat, denk ik, uitvoerbaar zijn. Mevrouw De Wrede ging nog even in op barbecues en überhaupt het verbranden van hout. Alle organische materialen die worden verbrand, leiden tot milieuoverlast. Dat is wat het is, om het zo maar even zo te benoemen.

Ja, waar we natuurlijk met elkaar echt heel erg op willen inzetten en ook wel ruimte voor willen maken in de communicatie, in de periode dat we nog niet dat verhaal van de GGD hebben, is betere voorlichting. We hebben echt wel de aanname dat mensen vaak ook helemaal niet in de gaten hebben dat ze ongelooflijke overlast aan het organiseren zijn voor hun burens en het kunnen ook verdere burens zijn. Het hoeft niet per se de naastgelegen buurman of buurvrouw te zijn, dus die voorlichting over: denkt nu even na, als je gaat barbecueën, hoe staat de wind en waait dat nu precies bij die ander in de tuin die daar ook gezellig zit? Dat verhaal denk ik dat we echt in de communicatie, op onze website, op de socials steeds moeten 'uitventen' zou ik bijna zeggen, zeker op weg naar de zomer – tenminste daar dromen wij allen van, neem ik aan: mooi weer – dat we daar ook echt rekening mee houden. U heeft hopelijk al gemerkt, dat had ik ook toegezegd, dat we op de website dat stookalert, op het moment dat het wordt afgegeven, ook breder wegzetten in het openbaar. Dat mensen zich er ook van bewust zijn van zou het kunnen zijn dat ik met mijn gedrag overlast veroorzaak en wat zou ik daar dan aan kunnen doen? De hele gedachte daarachter is natuurlijk ook, dat je in ieder geval probeert om rekening te houden met elkaar. Als je rekening houdt met elkaar en je steekt toch de kachel aan, dan ben je natuurlijk bewust overlast aan het veroorzaken, dus dat is dan ook wel een beetje ingewikkeld. Dan komt echter, denk ik, ook de opmerking van de heer Rebergen om de hoek kijken dat wat voor de één bron is van gezelligheid en warmte voor de ander een bron van overlast is, maar ook wel van echt oprecht – want dat heb ik in andere situaties ook wel gehoord – oprechte woede. Als je dan in zo een staat geraakt, dan kan het ook zijn dat burens dingen tegen elkaar zeggen, waardoor het echt heel ongezellig gaat worden en dat wil je niet. Die communicatie is dus cruciaal. Daar zullen wij dus in de periode dat dit verder nog niet is uitgewerkt en in de begroting is neergelegd, extra aandacht aan besteden. U gaf nog aan, meneer Lo-A-Njoe, hoe moet dat nu met die boten? Er is ook een bericht naar ons allemaal toegestuurd. Ik denk dat het goed is dat we nog heel even kijken of we in het vervangen van die kachels op de één of andere manier iets kunnen betekenen. Ik denk dat ik de toezegging niet groter moet maken dan dit. Dat snapt u ook, want als we plotseling daar een subsidie voor gaan verzinnen, dan hebben we zo nog meer plannen in roeten van drie hier voor de deur staan. Ik denk dat we het even goed moeten afwegen wat hier dan in zou kunnen, maar dit is wel een hele specifieke. De woonboten hebben we het ook al eerder over gehad en wat de mensen aangegeven, dat herken ik ook wel. Die woonboten liggen natuurlijk lager. Dan stoot natuurlijk precies die schoorsteen op ooghoogte die houtrook uit, dus dat is precies de plek waar je het niet hebben wil. Daar wil ik best nog eens naar kijken, of we daar op de één of andere manier iets op kunnen verzinnen, maar ik houd het zo genuanceerd en open, als ik het nu formuleer. Mevrouw De Wrede had nog een opmerking over de vervuiling door houtstook en om te kijken of we dat ook in de APV nog ergens kunnen borgen. Nu, ik denk dat dat goed is om dat even te koppelen aan het verhaal, als we met de GGD wat verder zijn, want dan hebben we het nog iets beter in beeld en hebben we misschien nog iets meer informatie over die normering en wanneer wel en wanneer niet. Nu, ik denk dat we dat even daaraan moeten koppelen om dan te kijken of je het op de één of andere manier ergens in de APV een plek kunt geven en dat dus ook in die tijd van het jaar, want als u de begroting bespreekt dan is ook een uur later die APV meestal aan de beurt. Ja, u had een opmerking en de heer Van Kesteren sloot zich daarbij aan – dacht ik, vanuit andere politieke overwegingen – over het stoken van hout en de houtpellets

enzovoort. Ik denk echter dat dat een onderwerp is dat niet helemaal bij deze commissie thuishoort en ook niet helemaal bij dit onderwerp, want die pellets hebben natuurlijk echt wel een andere vervuilingnorm dan het stoken van blokken hout. Dat zijn natuurlijk zaken die echt op landelijk of Europees niveau geregeld moeten gaan worden. Dan heb ik denk ik alle vragen beantwoord.

00:35:54

Voorzitter: Dank u wel. Ik ga even na of dat het geval is. Ik zie geknik om me heen. Ik zie ook geen alarm bij de digitale deelnemers. Dan kunnen we afronden. Het is een raadsvoorstel met een, mag ik het zo zeggen, weinig verstrekkende afspraak, maar misschien zijn er toch fracties die vinden dat ze hierover een motie of een amendement moeten indienen. De heer Van der Glas.

00:36:21

De heer Van der Glas: Ja, en toch zit ik te broeden op nog een motie, Voorzitter, en dat zit hem dan waarschijnlijk in de evaluatie van hoe de buurtbemiddeling in de praktijk gefunctioneerd heeft. Daar zal ik nog even op broeden, maar ik zou het fijn vinden als die wel op de conform plus motie-agenda komt.

00:36:45

Voorzitter: Ja, die categorie bestaat officieel niet, maar we gaan er dan [crosstalk]. Ja, maar goed, u overweegt een motie bij het conformstuk. Dan gaat het verder naar de conform lijst en dan zien we wel hoe dat verder moet met die motie. Dan wens ik u allen wel thuis. Dank voor de [onhoorbaar].